

Акціонерне товариство
«ДЕРЖАВНИЙ
ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИЙ
БАНК УКРАЇНИ»

U K R
EXIM
B A N K

Joint Stock Company
THE STATE
EXPORT-IMPORT
BANK OF UKRAINE

Банк у Світі. Світ у Банку

Bank in the World. World in the Bank

вул. Антоновича, 127, м. Київ, 03150, УКРАЇНА
тел.: (044) 247-8948, 247-3838
факс: (044) 247-8082
телекс: 831258 EXIMB UX
http://www.eximb.com

Antonovycha Str., 127, Kyiv, 03150, UKRAINE
tel.: (+38 044) 247-8948, 247-3838
fax: (+38 044) 247-8082
telex: 831258 EXIMB UX
http://www.eximb.com

14.01.2022 № 0009999/1598-22 Голові підкомітету з питань банківської діяльності,
монетарної стабільності, взаємодії з
Національним банком України
та захисту прав споживачів фінансових послуг
Комітету Верховної Ради України
з питань фінансів, податкової та митної політики
пану Іванчуку А.В.

На № _____
┌ _____ └

Шановний Андрію Володимировичу!

Наглядова рада (надалі – Наглядова рада) АТ «Укресімбанк» (далі – Банк) висловлює Вам свою повагу та у відповідь на запит №294д9/15-2021/403838 від 23.12.2021 стосовно надання пояснень з питань організації процесу видачі кредиту на придбання ТРЦ Sky Mall, а також виконання необхідних заходів з оцінки ризиків під час видачі вказаного кредиту, надає відповідну інформацію щодо поставлених питань.

1. Які саме менеджери фронт-офісу Укресімбанку здійснювали залучення ТОВ "Оптова мережа 2011" та ТОВ "Слав'ян" у Банк?

Відповідно, за наявних у Наглядової ради наразі відомостей, жоден із співробітників Банку не вчиняв активних дій задля спонукання чи заохочення представників ТОВ "Оптова мережа 2011" та ТОВ "Слав'ян" до встановлення ділових відносин із Банком.

2. Чи здійснювалась оцінка класу позичальників перед прийняттям рішення кредитним комітетом? Якщо так, то яким чином враховувалась інформація про клас позичальників при прийнятті рішення кредитним комітетом? Якщо ні, то чому?

Так, розрахунок класу позичальників та його врахування у процесі розгляду кредитної заявки та при прийнятті рішення кредитним комітетом здійснювалися у відповідності до вимог Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Національного банку України від 30.06.2016 № 351.

3. Чи були враховані при прийнятті рішення кредитним комітетом відомості про позичальників та/або актив, наданий в забезпечення, в тому числі: наявність міжнародного скандалу, що триває навкруги предмету забезпечення – майнового комплексу ТРЦ Sky Mall; динаміка збільшення вартості ТРЦ Sky Mall як заставного активу порівняно з оцінками, що проводились попередніми кредиторами позичальників або власників цього активу; досвід з

кредитування позичальників, наявний у членів Правління Укресімбанку внаслідок їх роботи з цими же позичальниками в інших банках?

Банку була відома інформація щодо судових справ, які стосувались взаємовідносин між минулими власниками ТРЦ Sky Mall. Водночас, було прийнято до уваги, що відповідні провадження не стосуються безпосередньо самого активу – майнового комплексу ТРЦ Sky Mall. Зазначена інформація була також підтверджена зовнішніми експертами, в тому числі й з англійського права.

Варто також зазначити, що майновий комплекс ТРЦ Sky Mall за останні декілька років неодноразово був предметом правочинів між іншими особами, у тому числі приймався у заставу/іпотеку іншими українськими банками та банками з іноземним капіталом в якості забезпечення виконання зобов'язань за відповідними кредитами, діючими на момент звернення у Банк власників ТРЦ Sky Mall. Стосовно динаміки вартості збільшення вартості майнового комплексу ТРЦ Sky Mall (зокрема за даними інших кредиторів) слід загалом відзначити, що окремі заходи щодо оцінки динаміки вартості не передбачені нормативними документами Банку. Але, при цьому, Банк отримав і врахував звіти незалежної оціночної компанії, а також додатковий звіт відомої аудиторської компанії стосовно поточної вартості майнового комплексу ТРЦ Sky Mall.

Члени Правління Банку ніколи не були ініціаторами видачі кредитів таким позичальникам, в тому числі протягом їх роботи в інших банках.

4. Чи залучались зовнішні експерти/консультанти для оцінки ризиків щодо кредитування ТОВ "Оптова мережа 2011" та ТОВ "Слав'ян" під заставу майнового комплексу ТРЦ Sky Mall? Якщо так, за яким принципом проводився їх відбір? Чи користувався Укресімбанк послугами цих експертів/консультантів під час прийняття рішень за іншими кредитними проектами? Ким і як були верифіковані висновки цих зовнішніх експертів/консультантів?

Згідно із інформацією, наданої Правлінням Наглядовій раді, для оцінки ризиків щодо кредитування ТОВ "Оптова мережа 2011" та ТОВ "Слав'ян" під заставу майнового комплексу ТРЦ Sky Mall залучались декілька зовнішніх експертів та організацій, в т.ч. незалежна юридична українська компанія, англійський юрист (solicitor) - спеціаліст з міжнародного арбітражу, який має більш ніж 20 років стажу за фахом (отримав кваліфікацію юриста-соліситора у 2001 році), незалежний суб'єкт оціночної діяльності та незалежний сюрвейєр у рамках проведення оцінки майнового комплексу ТРЦ Sky Mall, відповідна кваліфікація яких була документально підтверджена Банку.

Ці висновки були верифіковані службами Банку відповідно до їх компетенції та прийняті до уваги уповноваженими колегіальними органами Банку при прийнятті рішень у рамках цього кредитного проекту.

5. Який проміжок часу пройшов між отриманням негативного висновку та позитивного висновку служби безпеки Укресімбанку?

Службою безпеки Банку у рамках цього кредитного проекту дійсно був наданий висновок від 28 січня 2021 року із застереженнями. Ці застереження були опрацьовані та через два тижні, а саме до прийняття уповноваженими колегіальними органами Банку рішень, був наданий висновок служби безпеки Банку від 11 лютого 2021 року, в якому застережень зазначено не було й висновки були позитивні.

6. Чи використовувались при видачі кредиту ТОВ "Оптова мережа 2011" та ТОВ "Слав'ян" кошти, отримані Укресімбанком від Національного банку України як кредит рефінансування?

Ні, не використовувались. Окремо слід зазначити, що кошти, отримані як кредит рефінансування від Національного банку України, залучались у гривні, а кредит ТОВ "Оптова мережа 2011" та ТОВ "Слав'ян" надавався у доларах США.

7. Чи створена в Укресімбанку методологія щодо оцінки підрозділом безпеки ділової репутації контрагентів? 8. Які джерела та тригери використовуються службою безпеки для оцінки ділової репутації контрагентів? Чи створена автоматична модель розрахунку? 9. Як контролюється ризик формування суб'єктивного висновку або висновку, який не враховує суттєвої негативної інформації щодо ділової репутації контрагента?

Стосовно питань 7-9 повідомляємо, що Департамент банківської безпеки акціонерного товариства «Державний експортно-імпорتنний банк України» (далі – Департамент) є самостійним структурним підрозділом Банку.

Департамент у своїй діяльності керується чинним законодавством України, у тому числі Конституцією України і законами України, зокрема, Законом України «Про банки і банківську діяльність», Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», постановами Верховної Ради України, указами і розпорядженнями Президента України, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, нормативно-правовими актами Національного банку України (далі – НБУ), Статутом Банку, Положенням про Департамент банківської безпеки, схваленим рішенням Правління Банку від 28.04.2021 (протокол №35) та затвердженим рішенням Наглядової ради Банку від 27-28.05.2021 (протокол №11), розпорядчими та нормативними документами Банку, зокрема, з кредитування: Кредитною політикою АТ «Укресімбанк», Положенням про кредитування АТ «Укресімбанк», Порядком кредитування корпоративних клієнтів АТ «Укресімбанк», Положенням про кредитний комітет АТ «Укресімбанк», рішеннями колегіальних органів Банку.

Департамент у межах своїх завдань і функцій здійснює перевірку ділової репутації контрагентів з використанням всіх передбачених чинним законодавством України та доступних на рівні банківської безпеки методів та способів, а також, джерел отримання інформації для формування характеризуючих в даному напрямку даних з мінімізацією будь-якого суб'єктивного впливу.

Підкреслимо, що прийняття рішень за всіма стадіями кредитного процесу здійснюється колегіальними органами після обговорення висновків всіх відповідних служб банку, залучених до кредитного процесу, що мінімізує ризики суб'єктивного впливу.

10. Чи контролюється в Укресімбанку питання внесення коригування та виправлень у висновки підрозділів в рамках кредитних процесів?

Опрацювання наданих структурними підрозділами Банку висновків (у тому числі у частині з'ясування озвучених у них питань, усунення озвучених у них зауважень, отримання документів та відомостей, які запитуються) є частиною робочого процесу при розгляді будь-яких кредитних проектів. Після здійснення відповідного опрацювання та надання структурним підрозділам Банку додаткових документів, відомостей, пояснень тощо, а також у випадках встановлення нових обставин, структурні підрозділи можуть надавати додаткові висновки, уточнення до уже наданих висновків тощо.

11. Які заходи вживаються щодо здійснення діагностики ефективності роботи систем внутрішнього контролю та управління ризиками, що передбачені вимогами постанов Правління Національного банку України:

- № 351 від 30.06.2016 "Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями";

- № 64 від 11.06.2018 "Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах";

- № 88 від 02.07.2019 "Про затвердження Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України та банківських групах".

У Банку побудована ефективна система внутрішнього контролю та управління ризиками, яка проходить постійну перевірку контролюючими органами. Зокрема, розмір сформованого кредитного ризику та сума резерву, сформованого для покриття кредитного ризику, щорічно підтверджується НБУ в межах діагностики банків та аудиторською компанією при проведенні аудиту фінансової звітності Банку.

Система управління ризиками організована у відповідності до вимог НБУ – в Банку побудовані три лінії захисту, кожна з яких виконує поставлені функції, Банком розроблені та затверджені внутрішні нормативні документи, які постійно актуалізуються, зокрема, Кредитна політика, Політика управління кредитним ризиком, декларація схильності до ризиків, та інші.

Наглядова рада приділяє особливу увагу здійсненню діагностики ефективності роботи систем внутрішнього контролю та управління ризиками. Для цього Наглядовою радою було приведено систему управління ризиками Банку у відповідність до вимог Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, в тому числі:

- приведено організаційну структуру системи управління ризиками у відповідність до вимог Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, в тому числі, створено комітет Наглядової ради з ризиків, створено підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та забезпечення достатньої чисельності персоналу належної кваліфікації, визначено функції, обов'язки, повноваження та відповідальності осіб, залучених до системи управління ризиками, визначено механізми та відповідальні особи за належне забезпечення співпраці між підрозділами банку на всіх організаційних рівнях із застосуванням моделі трьох ліній захисту;
- йде невпинна робота із впровадження культури управління ризиками, в тому числі, розроблено та здійснюється перегляд на постійній основі кодексу етики Банку, політики запобігання конфліктам інтересів, порядку здійснення операцій із пов'язаними особами, механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку в банку (whistleblowing policy mechanism), програми навчання та підвищення кваліфікації працівників банку з питань управління ризиками;
- розроблено, запроваджено та здійснюється перегляд на постійній основі внутрішньобанківських документів щодо управління ризиками, в тому числі, стратегію управління ризиками; політику та процедури запровадження нових продуктів і значних змін у діяльності банку; процедури ескалації порушень лімітів ризиків; порядок, форми, наповнення та періодичність надання звітів суб'єктам системи управління ризиками, політику управління кредитним ризиком, політику управління ризиком ліквідності, план фінансування в кризових ситуаціях, політику управління процентним ризиком банківської книги, політику управління ринковим ризиком, політику управління операційним ризиком, план забезпечення безперервної діяльності, політику

управління комплаєнс-ризиком, методику виявлення суттєвих ризиків та політику управління іншими суттєвими ризиками;

- розроблено, запроваджено та здійснюється перегляд на постійній основі декларації схильності до ризиків;
- затверджено план проведення перевірок (аудитів), відповідно до якого на даний час департаментом внутрішнього аудиту, підзвітному та підконтрольному Наглядовій раді, проводиться оцінка комплексності, адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю Банку. Зокрема, на перший квартал 2022 року департаментом внутрішнього аудиту заплановано проведення оцінки ефективності системи управління ризиками.

Принагідно звертаємо увагу, що у листопаді 2021 року Наглядова рада залучила за результатами конкурентного відбору незалежного зовнішнього виконавця для надання спеціалізованих аудиторських послуг з форензік-аудиту та додаткової верифікації щодо обставин навколо проекту, пов'язаного з наданням Банком кредитів ТОВ «Оптова мережа 2011» і ТОВ «Слав'ян» на придбання торгового центру в м. Києві під назвою «Sky Mall. У випадку, якщо інформація, викладена у даному листі вище, буде доповнена та/або уточнена внаслідок форензік-аудиту, Наглядова рада банку невідкладно надасть відповідні доповнення та уточнення Комітету.

З повагою,

Гордієнко О.П.